

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1998-1999

12 NOVEMBRE 1998

Projet de loi portant assentiment à la Convention entre le Gouvernement du Royaume de Belgique et le Gouvernement de l'Ukraine tendant à éviter les doubles impositions et à prévenir l'évasion fiscale en matière d'impôts sur le revenu et sur la fortune, signée à Kiev le 20 mai 1996

RAPPORT

FAIT AU NOM
DE LA COMMISSION
DES AFFAIRES
ÉTRANGÈRES
PAR M. **NOTHOMB**

Ont participé aux travaux de la commission :

1. Membres effectifs : MM. Vautmans, président; Bourgeois, Devolder, Hostekint, Mme Lizin, M. Mahoux, Mmes Sémer, Thijs, Willame-Boonen et M. Nothomb, rapporteur.

2. Membres suppléants : Mme de Bethune, MM. Goris, Happart, Hatry et Verhofstadt.

3. Autres sénateurs : Mme Dardenne et M. Jonckheer.

Voir:

Document du Sénat:

1-1037 - 1997/1998 :

N° 1: Projet de loi.

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 1998-1999

12 NOVEMBER 1998

Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen de Regering van het Koninkrijk België en de Regering van Oekraïne tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontgaan van belasting inzake belastingen naar het inkomen en naar het vermogen, ondertekend te Kiev op 20 mei 1996

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE BUITENLANDSE
AANGELEGENHEDEN
UITGEBRACHT DOOR
DE HEER **NOTHOMB**

Aan de werkzaamheden van de Commissie hebben deelgenomen :

1. Vaste leden : de heren Vautmans, voorzitter; Bourgeois, Devolder, Hostekint, mevrouw Lizin, de heer Mahoux, de dames Sémer, Thijs, Willame-Boonen en de heer Nothomb, rapporteur.

2. Plaatsvervangers : mevrouw de Bethune, de heren Goris, Happart, Hatry en Verhofstadt.

3. Andere senatoren : mevrouw Dardenne en de heer Jonckheer.

Zie:

Gedr. St. van de Senaat:

1-1037 - 1997/1998 :

Nr. 1: Wetsontwerp.

A. EXPOSÉ INTRODUCTIF DU MINISTRE DES AFFAIRES ÉTRANGÈRES

L'accord de prévention de la double imposition signé avec l'Ukraine en mai 1996 lors de la visite officielle du ministre dans ce pays remplacera — après ratification — l'ancien accord signé avec l'URSS en 1987.

Comme la plupart des conventions de prévention de la double imposition conclues par la Belgique ces dernières années, la nouvelle convention s'inspire du modèle élaboré par l'OCDE.

L'exposé des motifs reprend, sous le point C, les dispositions s'écartant du modèle OCDE.

La Convention organise par ailleurs l'échange, entre les administrations fiscales des deux États, des renseignements nécessaires pour l'application de ses dispositions. Cet échange est assorti des mesures de précaution habituelles.

La Convention contient une clause suivant laquelle l'assistance au recouvrement des impôts auxquels la Convention s'applique sera organisée entre la Belgique et l'Ukraine si ce dernier pays prévoit une telle assistance dans une Convention conclue avec un État tiers.

Enfin, à l'instar des conventions similaires déjà conclues par la Belgique, la Convention comprend des dispositions concernant notamment la procédure amiable, la limitation de ses effets et la non-discrimination.

Compétence exclusivement fédérale (les quelques compétences des régions en la matière, notamment en matière de précompte immobilier, ne sont pas couvertes par le champ d'application de la Convention).

L'Ukraine a déjà ratifié la Convention.

Tant politiquement que geo-stratégiquement l'Ukraine est un pays important sur l'échiquier européen (50 millions habitants). C'est aussi un pays confronté à de sérieux problèmes politiques (partie occidentale à fort sentiment nationaliste ukrainien en opposition à la partie orientale à majorité russe) et économiques (transition difficile). Il est dès lors important de soutenir l'Ukraine: c'est ce que fait le FMI et l'Union (accord de partenariat et aide Tacis). C'est ce que font aussi les États-membres dont la Belgique en créant les conditions pour un développement de nos relations économiques et commerciales. De accords de promotion et de protection des investissements et des accords de prévention de double imposition ont donc une double importance: une importance politique (signal d'appui politique et

A. INLEIDENDE UITEENZETTING DOOR DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

De Overeenkomst tot het vermijden van dubbele belasting die in mei 1996 tussen België en Oekraïne werd gesloten bij het officieel bezoek van de minister, zal na bekrachtiging de vroegere overeenkomst met de USSR uit 1987 vervangen.

Zoals het merendeel van de overeenkomsten tot het vermijden van dubbele belasting die ons land tijdens de jongste jaren heeft ondertekend, is ook deze nieuwe overeenkomst ingegeven door het OESO-model.

In punt C van de memorie van toelichting staan de bepalingen vermeld die van dat model afwijken.

De Overeenkomst regelt overigens de uitwisseling tussen de fiscale besturen van de twee staten van de informatie die nodig blijkt voor de uitvoering van de bepalingen. Bij deze uitwisseling horen de gebruikelijke beveiligingsmaatregelen.

De Overeenkomst bevat een bepaling volgens welke de invorderingsbijstand voor belastingen waarop deze Overeenkomst van toepassing is, tussen België en Oekraïne wordt geregeld op voorwaarde dat een overeenkomst tussen Oekraïne en een derde staat in een dergelijke bijstand voorziet.

Zoals gelijklopende door ons land reeds voordien gesloten overeenkomsten bevat ook deze Overeenkomst ten slotte een aantal bepalingen over onder meer de regeling voor onderling overleg, de beperking van haar gevolgen en de non-discriminatie.

Wij hebben hier te maken met een uitsluitend federale bevoegdheid (de weinige bevoegdheden van de gewesten terzake, onder meer wat betreft de onroerende voorheffing, vallen buiten het toepassingsgebied van de Overeenkomst).

Oekraïne heeft de overeenkomst reeds bekrachtigd.

Zowel uit politiek als geostrategisch oogpunt is Oekraïne een zwaargewicht op het Europese continent (50 miljoen inwoners). Het land heeft echter ook af te rekenen met ernstige politieke problemen (het westelijk landsgedeelte kent een sterke Oekraïns-nationalistische stroming in tegenstelling tot het oostelijk landsgedeelte, dat overwegend Russisch is). Wegens moeilijkheden bij de overgang naar een markteconomie heeft het land ook te kampen met zware economische problemen. Het is bijgevolg belangrijk steun toe te zeggen aan Oekraïne: zowel het IMF als de Europese Unie hebben dat reeds gedaan (partnerschapsovereenkomst en Tacis-hulp). Ook de lidstaten, waaronder België, zijn daartoe overgegaan door gunstige omstandigheden te creëren voor de ontwikkeling van onze economische en

confirmation de l'indépendance de l'Ukraine) et une importance économique.

Économiquement l'Ukraine a connu une terrible chute de son BNP depuis 1990: -50%. La croissance n'a pas encore repris (-3% en 1997). Elle sera peut-être au rendez-vous en 1998. L'inflation par contre a baissé: de 10 000% en 1993 à 10% en 1997. Le déficit public reste important: -7% en 1997. Le rythme des réformes est jugé insuffisant.

Cette année l'Ukraine souffrira de la crise russe.

Les élections d'avril 1998 ont renforcé les communistes sans leur donner une majorité (134 sièges sur 450). Pour le reste le Parlement est composé de 12 autres partis et de 118 indépendants. Face à ce Parlement hétérogène le président Koutchma essaie de jouer les uns contre les autres et de pousser les réformes (tout en essayant d'épargner un certain nombre de «potentats locaux»). Mais les prochaines élections présidentielles se profilent à l'horizon (octobre 1999).

Fin 1997 les investissements étrangers atteignaient un montant cumulé de 2,1 milliards USD. La Belgique ne figure pas dans le peloton de tête. En fait, seuls 2 investissements de taille méritent d'être mentionnés: le groupe «Schröder» (éclairages publics) a créé la joint-venture «Vatra-Schröder» à Ternopil et «Interbrew» a pris une part majoritaire (51%) dans la brasserie «Desna» à Tchernigiv (±150 km au nord-est de Kiev).

Quant à notre commerce bilatéral, il se porte mieux. En 1997 nos exportations vers l'Ukraine ont atteint 8 milliards de francs belges et nos importations seulement 3 milliards de francs belges. La balance commerciale est donc largement excédentaire.

B. DISCUSSION

En réaction au chiffre de 8 milliards d'exportations de la Belgique vers l'Ukraine, un membre se demande quel type de produits exportons-nous? Par ailleurs, l'Ukraine a-t-elle déjà ratifié l'accord?

Selon le ministre, nos exportations sont constituées principalement de machines et de biens de consommation. Il confirme ensuite que la Convention a déjà été ratifiée par l'Ukraine.

commerciële betrekkingen. Overeenkomsten tot bevordering en bescherming van investeringen alsook overeenkomsten tot het voorkomen van dubbele belasting dienen dus een tweevoudig doel: zij zijn politiek belangrijk omdat zij een signaalfunctie van politieke steun en een bevestiging van de onafhankelijkheid van Oekraïne bevatten, en zijn ook economisch belangrijk.

Met de economie van Oekraïne gaat het slecht: het BNP is sedert 1990 gedaald tot de helft. Van een groei is er thans nog geen sprake (-3% over 1997). Wellicht zal die in 1998 op gang komen. Daar staat tegenover dat de inflatie is afgenomen: in 1993 bedroeg ze 10 000% en in 1997 nog 10%. De overheidsschuld blijft groot: -7% over 1997. Hervormingen komen te traag tot stand.

Dit jaar zal Oekraïne de gevolgen van de crisis in Rusland dragen.

Bij de verkiezingen in april 1998 zijn de communisten erop vooruitgegaan doch een meerderheid hebben zij niet behaald (134 van de 450 zetels). Voor het overige telt het Parlement 12 andere partijen en 118 onafhankelijken. Tegen de achtergrond van deze politieke lappendeken poogt president Koetsjma de ene groep tegen de andere uit te spelen en de hervormingen door te drukken (daarbij een aantal plaatselijke potentaten zo min mogelijk voor het hoofd stotend). De volgende presidentsverkiezingen liggen evenwel reeds in het verschiet (oktober 1999).

Eind 1997 bereikten de buitenlandse investeringen een gecumuleerd totaal van 2,1 miljard USD. België behoort niet tot de koplopers. In feite vallen er niet meer dan twee belangrijke investeringen te vermelden: de groep Schröder (straatverlichting) heeft te Ternopil de joint venture Vatra-Schröder opgericht en Interbrew heeft een meerderheidsaandeel van 51% in de brouwerij Desna te Tchernigiv, op ongeveer 150 km ten noordoosten van Kiev.

Onze bilaterale handelsbetrekkingen staan er beter voor. Over 1997 bereikte onze uitvoer naar Oekraïne 8 miljard frank en bedroeg onze invoer niet meer dan 3 miljard frank. De handelsbalans vertoont dus een ruim overschot.

B. BESPREKING

Verwijzend naar het bedrag van 8 miljard frank inzake de uitvoer van ons land naar Oekraïne vraagt een lid welk soort producten wij naar dat land uitvoeren. Is het overigens zo dat Oekraïne de overeenkomst reeds heeft bekrachtigd?

De minister antwoordt dat wij in hoofdzaak machines en consumptiegoederen uitvoeren. Vervolgens bevestigt hij dat Oekraïne de overeenkomst reeds bekrachtigd heeft.

C. VOTES

Les articles 1er et 2 ainsi que l'ensemble du projet de loi ont été adoptés à l'unanimité des 8 membres présents.

Le présent rapport a été approuvé à l'unanimité des 9 membres présents.

Le rapporteur,

Charles-Ferdinand NOTHOMB.

Le président,

Valère VAUTMANS.

C. STEMMINGEN

De artikelen 1 en 2 alsook het wetsontwerp in zijn geheel worden eenparig aangenomen door de 8 aanwezige leden.

Dit verslag is eenparig goedgekeurd door de 9 aanwezige leden.

De rapporteur,

Charles-Ferdinand NOTHOMB.

De voorzitter,

Valère VAUTMANS.